

Periodica Oeconomica

PERIODICA OECONOMICA

2010. NOVEMBER
III. ÉVF., 2. SZÁM

TANULMÁNYOK A GAZDASÁGTUDOMÁNY KÖRÉBŐL

Szerkesztőbizottság:

Elnök:

SZLÁVIK JÁNOS

Tagok:

COLLINS, J. MARKHAM
HOLLÓNÉ KACSÓ ERZSÉBET
KÁDEK ISTVÁN
KOVÁCS TIBOR
PAPANÉK GÁBOR
ZÁM ÉVA

Szerkesztő:

NOVOTNY ÁDÁM

*Gazdaságtudományi Intézet
Eszterházy Károly Főiskola
3300 Eger, Egészségház u. 4.
novadam@ektf.hu*

Szerkesztőasszisztens:

CSUGÁNY JULIANNA

EGER, 2010

PERIODICA OECONOMICA

NOVEMBER 2010
VOL. 3, ISSUE 2

RESEARCH PAPERS
FROM THE FIELD OF
ECONOMIC SCIENCE

Editorial Board:

Head:

János SZLÁVIK

Members:

J. Markham COLLINS

Erzsébet H. KACSÓ

István KÁDEK

Tibor KOVÁCS

Gábor PAPANÉK

Éva ZÁM

Editor:

Adam NOVOTNY

*Institute of Economic Science
Eszterházy Károly College
H-3300 Eger, Egészségház u. 4.
novadam@ektf.hu*

Editorial Assistant:

Julianna CSUGÁNY

EGER, 2010

ISSN 2060-9078 (Print)

ISSN 2060-9086 (Online)

A PO online kiadása elérhető a <http://www.gti.ektf.hu/po.html> címen.

A kiadásért felelős
az Eszterházy Károly Főiskola rektora
Megjelent az EKF Líceum Kiadó gondozásában
Igazgató: Kis-Tóth Lajos
Felelős szerkesztő: Zimányi Árpád
Műszaki szerkesztő: Nagy Sándorné
PO logó terv: Juhász Attila

Megjelent: 2010. november   Példányszám: 50

Készült: az Eszterházy Károly Főiskola nyomdájában, Egerben

PERIODICA OECONOMICA

Köszöntjük az Olvasót!

Jelen kiadványunk tíz írása sokszínű képet ad az olvasónak arról, hogy kutatóink, oktatóink a tudomány mely területein kutatnak. Három felsőoktatási intézmény – Eszterházy Károly Főiskola; Budapesti Műszaki- és Gazdaságtudományi Egyetem és a Szent István Egyetem – foglalkoztatja szerzőinket.

Az írások közül négy a tágan vett fenntarthatóság témakörében született. Ezen belül kettő (Szlávik János – Füle Miklós: „A vállalatok társadalmi felelősségvállalása – elmélet és gyakorlat”; Csáfor Hajnalka: „Mennyire felelősek az Észak-magyarországi régió vállalatai?”) a vállalatok társadalmi felelősségvállalását (CSR) vizsgálja. Az írások háttérében széleskörű EU-s kutatás van, és egyaránt érintenek elméleti kérdéseket és ismertetnek gyakorlati tapasztalatokat. Jelen évezredünk első évtizedének utolsó harmadának világgazdasági történései élesen vetik fel a magánvállalatok és az állam viszonyának jövőjét. Egyre világosabban látszik, hogy a demokratikus állammal együttműködő, a társadalmilag felelős vállalat irányába történhet az elmozdulás. A CSR nem lehet csupán szimpla „PR” vagy marketingeszköz, egyre inkább új rendszer-specifikus eszközzé kell válnia.

E körbe tartozó, de más és szélesebb kört érintő a következő két írás (Bartus Gábor: „Fenntarthatóság és társadalmi igazságosság”; Kovács Tamás: „A bizalom szerepe és helye az érzelmi intelligenciában”). A társadalmi igazságosság a közgazdasági fővonaltól igen távol esett, mintha a profittermelés mindenkor és megkérdőjelezhetetlenül legitim, így igazságos is lenne. Smith a modern közgazdaságtan atyja több mint 200 éve a profittermelés legitimitását a „láthatatlan kéz” jótékony hatásán keresztül a közjóhoz kötötte. Annak is 90 éve már, hogy Pigou angol közgazdász a magán- és társadalmi költségek vizsgálata kapcsán az externáliák fogalmának és hatásmechanizmusának leírásával bizonyította azt, hogy ha a gazdálkodás során a magánköltség és magánprofit a mozgató, a közjó helyett a termelés egyre több „közrosszat” produkál. A jövő gazdaságstratégiájának részét kell tehát, hogy képezzék ilyen tényezők, mint a társadalmi felelősség, a társadalmi igazságosság és az ezekkel szorosan összefüggő egymás iránti bizalom.

Kiadványunk következő tanulmánya (Szira Zoltán: „A Pest megyei önkormányzatok hulladékgazdálkodási gyakorlata”) a települések

hulladékgazdálkodását elemzi, amely tágabb összefüggésben az erőforrás-gazdálkodás, a fenntarthatóság része. A „fenntartható” szókapcsolat (Csorba László: „Verseny és intézményesülés: milyen intézmények a fenntarthatóak?”) az idézett tanulmányban nem a „sustainability”-nek felel meg, hanem a köznap Magyar „fenntartható-folytatható” értelmezésnek. Megjegyzendő, hogy ez gyakran előfordul és nem ritkán tartalmi keveredést is okoz.

A gazdaság meghatározó alkotója a humán tőke, az élők munkája, maga az ember. A következő két tanulmány (Kádek István: „Gazdasági tanárképzés Egerben – tapasztalatok és megújulási törekvések”; M. Vas István: „A munkaerő tudományos alapú kiválasztásának fejlődése a 19. századtól napjainkig”) a munkaerővel, illetve a munkaerő képzésével, illetve a képzők, a tanárok képzésével foglalkozik. A gazdasági tanárképzés, amely nagy szerepet játszott és játszik napjainkban is az EKF-en, nagyban hozzájárulhat az Észak-Magyarországi Régió gazdasági fejlődéséhez is.

Kiadványunk két utolsó fejezete (Sipos Ágnes: „Az önálló Magyar jegybank születése mint a 20-as évek gazdasági stabilizációjának kulcsfontosságú eleme”; Tóth Éva: „Az ékírástól az elektronikus levél”) a Magyar jegybank történetével, illetve az írásbeli kommunikációval foglalkozik.

Abban a reményben készítettük el a *Periodica Oeconomica*-t, hogy ez a sokszínű kötet kellően érdekes és hasznos az olvasónak és egyaránt segíti a kutató és oktató munkájában is.

Dr. Szlávik János DSc.

dékan

Eszterházy Károly Főiskola,

Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

egyetemi tanár

Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem,

Környezetgazdaságtan Tanszék